

Lausunto

1 (4)

21.11.2022

HE 224/2022 vp

Lausunto asiassa ”Hallituksen esitys eduskunnalle automaattista päätöksentekoa verotus- ja tulliasioissa koskevaksi lainsäädännöksi”

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle automaattista päätöksentekoa verotus- ja tulliasioissa koskevaksi lainsäädännöksi.

Yleispalaute

On tärkeää, että Verohallinto voi säilyttää pitkälle nykyiset automaattiseen päätöksentekoon liittyvät käytännöt. Näin näyttäisi pitkälti tapahtuvan. Verotuksessa automatisaation hyödyt ulottuvat sekä Verohallintoon että yrityksille mahdollistaen molemmissa päässä aika- ja kustannussäästöjä. Tämän vuoksi automaation lisääminen on kannatettavaa. Kokonaisuutena esitys on kannatettava, alempana esitämme muutamia tarkentavia huomioitamme.

EK kannattaa, että myöhästymismaksuihin lisätään harkinnanvaraa. Automaation vastakohtana ei pidä olla yritysten kannalta kohtuuttomat tilanteet. EK:n käsityksen mukaan nyt esitetty muutos on omiaan selkeyttämään ja mahdollistamaan tosiasiallinen muutoksenhaku myös myöhästymismaksujen osalta.

Pidämme perusteltuna myös sitä, että rekisteröinnistä annetaan suoraan muutoksenhakukelpoinen päätös. Verotuksen prosessien on oltava mahdollisimman yksinkertaisia, jotta sekä yritysten että Verohallinnon päässä voidaan välttyä ylimääräiseltä työltä.

OVML 7 § - muutostarpeen esiin nosto

OVML 7 §:n 1 momentin mukaan ”Verohallinnon on ennen verovelvollisen vahingoksi tapahtuvaa veron määräämistä varattava verovelvolliselle tilaisuus selvityksen antamiseen, jos veroa määrättäessä

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020

etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Talous ja verotus
Tiina Ruohola

21.11.2022

olennaisesti poiketaan verovelvollisen antamista tiedoista". OVML 7 §:ssä ei viitata erikseen veronkorotuksiin tai muihin 7 luvussa säädettyihin seuraamusmaksuihin eli myöhästymismaksuihin tai laiminlyöntimaksuun.

Esityksen mukaan OVML 35 §:än sisällytetään viittaus OVML 7 §:ään ja tämä on kannatettavaa.

EK ehdottaa, että OVML 7 §:n sanamuotoa selkeytetään siten, että tekstiin lisätään viittaus OVML 7 luvun seuraamusmaksuihin. Tämä tekisi laista helpommin luettavan ja kaikille ymmärrettävän. Näin voitaisiin myös lain tasolla saada yksiselitteisyys siitä, että Verohallinnon on kuultava yrityksiä kaikista laiminlyöntimaksuista pl. erikseen nyt OVML 35 §:ssä mainitut alle 200 euron myöhästymismaksut, ellei erikseen tarpeen. Tämä voitaisiin toteuttaa muuttamalla OVML 7 §:n 1 momenttia esimerkiksi seuraavasti (muutos alleviivattuna):

"Verohallinnon on ennen verovelvollisen vahingoksi tapahtuvaa veron määräämistä tai verovelvolliselle määrättäviä tämän lain 7 luvussa tar-
koitettuja seuraamusmaksuja OVML 35 §:n 1 momentissa mainittua
poikkeusta lukuunottamatta varattava verovelvolliselle tilaisuus selvityk-
sen antamiseen, jos veroa määrättäessä olennaisesti poiketaan vero-
velvollisen antamista tiedoista tai verovelvolliselle määrätään seura-
mismaksuja."

Tämä selkeyttäisi myös sen, että yritystä on aina kuultava esimerkiksi yhteenvedoilmoituksen laiminlyönnistä määrättävästä veronkorotuksesta 200 euroa (OVML 38 §:n 6 momentti) ennen tämän sanktion määräämistä. Yrityksille ei ole aina selvää, onko esimerkkinä oleva yhteenvedoilmoituksen laiminlyönnistä määrättävä maksu laissa tarkoitettu veronkorotus, myöhästymismaksu vai seuraamusmaksu. Nimes-
tään huolimatta yritykselle kyseinen maksu on sanktio.

OVML 38 § muutosehdotus - pätevä syy tai muu erityinen syy

OVML 35 §:n sanamuotoa myöhästymismaksujen määräämisestä muutetaan nyt seuraavasti: "Myöhästymismaksu jätetään määräämättä, jos ilmoituksen antaminen on viivästynyt verovelvollisesta riippumattomasta syystä tai laiminlyönnille on pätevä syy tai muu erityinen syy".

Esityksessä OVML 35 §:n muutoksesta on kirjoitettu seuraavasti: "Pätevänä syynä pidettäisiin taas muun muassa sairastumista tai ylivoimaista estettä. Ilmoittamisvelvollisuus tulisi kuitenkin täyttää mahdollisimman nopeasti esteen lakattua, jotta myöhästymismaksu voitaisiin jättää määräämättä. Muuna erityisenä syynä voitaisiin pitää esimerkiksi verovelvollisen vahingossa tekemää lasku-, kirjoitus- tai ilmaisuerehdystä."

Talous ja verotus
Tiina Ruohola

21.11.2022

Tällä hetkellä OVML 37 §:n 2 momentissa veronkorotusten osalta säädetään seuraavasti: "Veronkorotus jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy tai jos veronkorotuksen määrääminen olisi 38 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tilanteessa olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta."

EK:n käsityksen mukaan esitysluonnoksen 35 §:n pätevänä syynä tai erityisenä syynä käytettävät perustelut tulisi laajentaa koskemaan myös OVML 37-38 §:ssä säädettyä veronkorotusta. Tämän vuoksi EK ehdottaa, että tässä samassa yhteydessä OVML 37 §:n 2 momentin säännöstä muutetaan sisällyttämällä siihen myös "muu erityinen syy".

EK ehdottaa, että nyt OVML 35 §:n kohdalla olevat sivulla 37 löytyvät perusteet laajennetaan koskemaan myös OVML 37-38 §:n veronkorotusta.

Tämän lisäksi OVML 37-38 §:n veronkorotuksen osalta tulisi lisätä mahdollisuus olla määräämättä veronkorotuksia, jos verovelvollinen on toiminut vilpittömässä mielessä. Arvonlisäverotuksessa uuden veroilmoituksen antamisen menettelyyn siirryttiin OVML:n soveltamiseen siirryttäessä. Tämä menettely on verovelvollisille kohtuuton tilanteissa, joissa on kyse esimerkiksi jälkikäteisistä korjauksista aidosti tulkinnallisissa tilanteissa. Näissä tilanteissa verovelvollisen ja Verohallinnon erimielisyystilanteessa verovelvolliselle määrätään automaattisesti veronkorotus. Muutoksia on pystyttävä tekemään koko tarkasteluajanjakson ajan ilman sanktioiden pelkoa.

EK:n näkemyksen mukaan OMVL tulisi korjata myös tältä osin ja säädettävä, ettei oikaisuilmoituksella olevasta virheestä voida määrätä veronkorotusta, kun verovelvollinen on toiminut vilpittömässä mielessä. Veronkorotus on luonteeltaan sanktio. Verovelvollisella tulee olla mahdollisuus puolustaa oikeuksiaan ja korjata tekemänsä virhe myös omaksi edukseen ilman riskiä rangaistuksesta. Muutos voidaan toteuttaa omaaloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 38 §:ään lisäämällä momentti, jonka mukaan veronkorotusta ei määrätä, jos verovelvollinen on toiminut vilpittömässä mielessä. EK:n näkemyksen mukaan tämä olisi hyvä ottaa osaksi lainsäädäntömuutoskokonaisuutta.

EK:n ehdotuksen mukaan OVML 37 §:n 2 momentin säännös kuuluisi tämän jälkeen seuraavasti (muutos alleviivattuna): "Veronkorotus jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy tai muu erityinen syy, verovelvollinen on toiminut vilpittömällä mielellä tai jos veronkorotuksen määrääminen olisi 38 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tilanteessa olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta."

Talous ja verotus
Tiina Ruohola

21.11.2022

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Penna Urrila
Johtaja